

Mangan värit

Maalaa maailmasi

© Reima Mäkinen

Reima Mäkinen on suomalaisen graafisen alan pitkän linjan tekijämies. Hänen kynsäällä on lähtenyt niin käyttögraafikkaa kuin sarjakuvakiäni yli kahden vuosikymmenen ajan. Viime aikoina hän on ollut opettajana ja muutenkin luennoinut sarjakuvasta. Hänen työpöydältään on lähtenyt muun muassa *Mangan harmaasävyt*, ja nyt kauppoihin on tullut *Mangan värit*.

Graafisen alan sekatyömiös

Mäkinen taidegraafikon elämä alkoi Kankaanpään taidekoulun grafiikan linjalta. Oikean taiteilijan ura ei kuitenkaan miehelle sopinut viineineen ja lauluineen, joten neljän vuoden jälkeen kaunotaiteilijan (sekä tiskaajan ja mainostoimistoapulaisen) ura sai jäädä sikseen. Mäkinen myöntää, että hänelle jäi noista ajoista jonkinlainen taideallergia, eikä hän jaksanut jäädä mukaan apuraharulettiin.

Työkseen hän tekee niin kääntämistä, tekstaamista kuin sanaristikoiden piirtämistä sekä graafista suunnittelua. Sarjakuvat ovat Mäkiselle harrastus, joten niitä tulee satunnaisemmin, mutta tällöin panostuskin on ihan eri luokkaa kuin leipätyössä. Miehen tuotanto on hyvin laaja ja vyön alla on vielä pitkältä yli kolmekymmentä kappaletta omakustannelehtiä, joista hänen kunnianhimonsa luomiseen parhaiten näkyy. Mäkinen mukaan hänen tavoitteensa on kerätä erilaisia elämäkokemuksia ja kasvaa siten sisäisesti. Hänestä painotuotteiden kanssa asuminen ja eläminen kuuluvat siihen erottamattomasti.

”Kirja tarjoaa apua sekä aloittelijalle että kehittyneemmälle tekijälle, mikä on graafisen puolen oppikirjoissa harvinaista.”

Harmaasävyistä väreihin

Mäkinen edellinen kirja oli *Mangan harmaasävyt* (2007). Kaikki lähti kuitenkin liikkeelle vuotta aikaisemmin. Hän oli ollut tuolloin piirtovälineiden esittelijänä, ja siitä kumpusi ajatus tehdä mangapiirtäjien perusvälineitä esittelevä kirja. Väripuoli oli Mäkisestä tuolloin liian vaativa, joten kirja työstettiin käsittelemään hänelle tuttuja mustavalkotekniikoita. Vastaanotto oli hyvä ja teoksen kirjoittaminen oli ollut helpon tuntuista, joten seuraava osa väritekniikoista tuntui luonnolliselta jatkolta. Mäkinen toteaa, että hän haukkasi liiankin kovan palan purtavakseen, ja *Mangan värit* oli oleellisesti

vaikeampi ja hankalampi teos saattaa loppuun.

Mäkinen neuvo tuleville tekijöille on pitää silmät ja korvat avoinna kaikelle mahdolliselle, sille hänen mukaansa koskaan ei voi tietää, mistä se oma juttu löytyy. Kokeilu ja epäonnistuminen ovat kaiken ideoinnin ja taiteen a ja o. Laadukas julkaisu vaatii vielä skannauksen ja painotekniikan tuntemusta ja kokemusta. Sarjakuva on kuitenkin Mäkisestä siitä kiitollinen juttu, että originaalin ei tarvitse kestää kuin skannauksen asti. Taidekuvien käsittelyssä taas säilytettävyyden varmistamiseen on käytettävä oleellisesti enemmän aikaa ja vaivaa.

Mäkinen näkee oman tyyliinsä keskeisimmäksi osaksi jatkuvan muutoksen. Hän tekee häpeilemättä pastisiseja suurien nimien tyyliä kokeillakseen uusia tapoja, mutta vaihtaa niitä samaa tahtia kuin paitaansa. Näin mangakin tuli yhtenä uutena ideana. Toinen kestävämpi iso juttu on Hongkongissa tehdyt sarjakuvat, joissa yhdistetään japanilaista piirrostyylä amerikkalaiseen sivusommitteluun. Mäkinen mielestä parasta niissä on kuitenkin värien ja mustan viivan suhde sekä eri tekniikoiden rento yhdistäminen yhdenkin sivun matkalla. Lisäksi hänestä tussauksessa on paljon aivan hulluntarkkaa viivavarjostusta.

Mangan värit

Mangan värit on omasta mielestäni erittäin hyvä teos. Ensinnäkin Mäkinen tausta opettajana näkyy selkeänä tekstinä ja esimerkkeinä on riittävästi. Toiseksi kirja tarjoaa apua sekä aloittelijalle että kehittyneemmälle tekijälle, mikä on graafisen puolen oppikirjoissa harvinaista. Kädestä pitäen lähestyminen sopii hyvin aloit-

TEKSTI: Janne Kemppe

INFO

TEKIJÄ: Reima Mäkinen
KUSTANTAJA: Osuuskaunta Lilith (2009)
PITUUS: 132 sivua

telijalle, sillä sen kautta saa nopeasti onnistumisia ja siten itseluottamusta piirtää lisää. Toisaalta mahdollisimman monien ja harvinaisempienkin tekniikoiden esittely taas kannustaa kokeneempaa tekijää luovuuteen. *Mangan harmaasävyjen* suurin ongelma oli hyvien esimerkkien puute. Rasteriguruja tosin löytyy helposti kioskeilta, esimerkiksi **Arina Tanemuran** uusin sarja on rasteroinnin ehdotonta huippua. *Mangan väreissä* tekijöitä ja esimerkkejä on sen sijaan yllin kyllin. Tekniikoita esitellään myös kiitettävästi. Tekijöiden kannattaa kuitenkin muistaa, että vain tekemällä oppii ja hyviä ideoita löytyy muualtakin kuin sarjakuvasta.

Tietokoneiden käyttö kuuluu nykyään monen pikkupiirtäjän arkipäivään, joten grafiikkaohjelmistojen käytön opettaminen on nykyään lähes välttämätöntä. Tämä on otettu huomioon tässäkin teoksessa, ja ohjelmistojen käyttöä kuvataan samalla antaumuksella kuin perinteisempiä menetelmiä. Kirja on suorastaan pedanttisen tarkka ja nippelitasolle menevä opas värien käyttöön grafiikan teossa. Tässä on myös onnistuttu välttämään pohdiskelevampia oppaita vaivaava ympäriryöpyys. Näin se pitää tehdä.

LOPPUARVIO:

+ Pedanttisen tarkka
+ Laaja-alainen